

SLOVENE

Štev. 202. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 5. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrto leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrto leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vseprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvina
20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Spomin dveh mož.

Včeraj se je vršila v Zgornjem Tuhinju pomenljiva slovesnost, ki sicer ni vzdignila toliko prahu in vika, kakor je to običajno pri drugih narodnih slovesnostih, ki pa je brez dvoma segla globlje v srce ljudstvu in bo obrodila več sadov, kakor šumne veselice, ki spuhne v zrak brez sledov.

V Zgornjem Tuhinju smo včeraj odkrili spominski plošči dvema tuhinjskima rojakoma: Očetoma Ladislavu in Florentinu Hrovatu, znanima slovenskima književnikoma. Bila sta duhovnika-frančiškana, in to je pač zadržalo marsikatero od one gospode, ki proslavlja desetkrat manj važne književnike, da se ni udeležil odkritja spominske plošče. Pa jih tudi nihče pogrešal ni ob veliki, navdušeni množici tuhinjskega ljudstva.

Pri imenu očeta Ladislava se nam obnovi spomin na prve čase našega narodnega prebujenja. Začetki našega znanstvenega stremljenja so spojeni z njegovim imenom. Prvi slovenski slovničar, ki je nadaljeval delo Kopitarjevo in znanstveno preiskoval novo slovenščino, to „milo hčer častitljive svoje matere“, pač zasluži, da ne izgine njegovo ime. Naj ne bo vklesano le v steno župne cerkve zgornjetuhinjske in v steno prijazne rojstne njegove hiše, ampak naj ostane na vek zabeleženo v slovstveni zgodovini slovenskega naroda!

Zgornji Tuhinj je bil ta dan krasno ozaljšan z zastavami in slavoloki. Slavnost se je pričela v cerkvi, kjer je samostanski tovariš obeh slavljencev in tuhinjski rojak o. Angelik Hribar govoril cerkveni govor. Spominjal se je v njem življenja obeh patrov. (O. Ladislav je bil rojen v Velikih Hribih l. 1825., o. Florentin pa leta 1847. ravno tam.) Sveto mašo je daroval pred. g. dekan Lavrenčič.

Po maši je bilo slovesno odkritje. Govoril je dr. Lampe o književni delav-

nosti obeh slavljencev. O. Ladislav kot slovničar ima velike zasluge, da se je izobraženstvo začelo učiti pravilne slovenščine, vsled česar je postala slovenščina opravičena, da prodira v šoli in v uradu. Dokazal je, da je slovenščina sposobna izražati vse misli vsaj tako dobro, kakor katerikoli drugi jezik. Če je Ladislav velik kot učenjak, je pa Florentin vreden časti kot poljuden in mladinski pisatelj. Prevajal je spise Krištofa Šmida, opisoval kranjska mesta, življenje kranjskih misijonarjev med Indijanci itd. S tem si je pridobil velikih zaslug za vzgojo naše mladine in za čast naše domovine.

A odkod je imel Ladislav svoje jezikovne zmožnosti in Florentin svojo vnetost za pošteno izobrazbo mladine? Iz rojstne, domače, kmečke hiše. Bila sta pristna sinova našega ljudstva, ki nista odpadla od njega niti po veri, niti po narodnosti, niti po čustvu, ampak sta naprej razvijala in gojila duševne zaklade, ki sta jih dobila od svojih poštenih staršev v domači hiši, v tuhinjski dolini. Govornik je stavil nato v zgled tuhinjski mladini oba slavljence.

Od cerkve so šli navzgor v Velike hribe, na kakih dvajset minut oddaljeni rojstni dom Hrovatov „pri Kaližu“, slovesno okrašen z mlaji in zastavami. Na govorniški oder je stopil g. prof. Evgen Jarc, ki je v krasnem govoru popisoval značaj obeh slavljencev, zlasti svojega bivšega učitelja Florentina. Kazal je, kaka mora biti prava šolska vzgoja, ki mora v mladini gojiti verskega duha in ji utrjevati značaj. Vzgojati mora um in srce v lepi harmoniji. To je najboljša narodno delo, vredno, da ga slavimo in častimo, ki imajo take zasluge za naše ljudstvo. Po končani slavnosti so se gostje in sorodniki slavljencev zbrali k skupnemu obedu.

Pohvalno moramo omeniti vrli možki zbor iz Kamnika, ki je pod vodstvom gosp. Hybala pel v cerkvi in pri odkritju slavnostnih plošč.

Bil je lep in časten dan za Tuhinjsko dolino. Upamo, da nista bila o. Ladislav in Florentin zadnja tuhinjska rojaka, ki sta služila, da ju slavi in časti hvaležna slovenska domovina!

Rusko - Japonska vojska.

Položaj na bojišču — Rusi nadaljujejo umikanje.

General Kuropatkin je brzojavil dne 2. septembra carju Nikolaju: Sinoči o mraku so Japonci napadli našo pozicijo v Sikvantunu, toda bili so po vročem boju odbiti. Ponoči so napadli ponovili in sicer s uspehom, ker so potisnili en polk v smeri proti Sakutunu. Ko se je ta polk umaknil, morale so tudi druge čete zapustiti svoje pozicije. Dasi so naše čete zopet pogledale prodirale, da zopet zavzamejo pozicije pri Sikvantunu. Ze ob zori sem napadel armado Kuropatkinovo. Opoldne je topništvo pričelo boj, pehota je pa pričela ofenzivo, da zavzame zopet pozicijo, katere so se Japonci ponoči polastili. Ponoči so Japonci silno obstreljavali notranjo pozicijo pri Ljaojanu ter tudi mesto in kolodvor. Naše izgube so bile neznatne. Pravkar sem prejel od poveljnika garnizije v Ljaojanu sledečo brzojavko datirano od 10. ure 36 minut predpoldne: Japonci so napadli v centru našo pozicijo ležeče utrdbe, toda bili so z velikimi izgubami odbiti. Od naših čet, nahajajočih se v utrdbah, je padlo 6 mož.

Londonsko japonsko poslanstvo je prejelo dne 3. septembra iz Tokia sledečo brzojavko: Maršal Ojama poroča: Ruske čete, ki stoje nasproti našemu levemu krilu in našemu centru, so včeraj nadaljevale svoje umikanje proti desnemu bregu reke Tajciho, izvenredno oni del ruske armade, ki se je utaboril v utrdbah južno in severno zapadno od Ljaojana in na višinah severo-vzhodno od Mutehana. Naše armade naskakujejo še vedno ruske pozicije. Naše desno krilo je zasedlo včeraj zjutraj del višin zapadno od Hejintaja. Druga brzojavka maršala Ojame poroča: Danes (3. t. m.) ob 9. uri zjutraj so se Rusi ustavljali našim četam izven Ljaojana. Naš centrum in levo krilo ga napadeta.

Druge vesti poročajo, da se Rusi popolnoma umikajo prekore-

ke Tajciho. Glavno taborišče Kuropatkinovo je baje že na severnem bregu reke Tajciho. Japonci so stali, ko je Kuropatkin odposlal zgoraj omenjeno brzojavko, na višinah južno od Ljaojana ter so obstreljavali mesto in skoro gotovo tudi — rusko umikanje, katero krijejo Rusi kolikor je mogoče. Ako bi Rusi sedaj ostali v Ljaojanu, bili bi popolnoma obkoljeni od Japoncev.

Izgube so velikanke. Boji okoli Ljaojana, ki divjajo od 23. avgusta, bodo najkrvavejši od l. 1871. Japonci so pred dnevi že sami izjavljali, da imajo 25.000 mož izgube in da so Rusi izgubili 30.000 mož. Japonci napenajo vse sile, da bi Rusom umikanje pristrigili.

Iz Peterburga se glasi brzojavka z dne 3. sept.: General Kuropatkin brzojavlja, da je zapovedal, naj ruski vojaki zapuste Ljaojan ter se umaknejo proti severu.

Reuterjev urad pa javlja iz Peterburga z dne 3. sept.: Rusi so zapustili Ljaojan, katerega so Japonci zasedli. Ruske bojne moči se koncentrirajo na stališčih pri Yentai - premogokopih.

Včeraj opoldne je iz Tokia prišlo uradno potrdilo, da so Japonci včeraj, v nedeljo, ob 9. uri zjutraj zasedli Ljaojan.

Reuterjev urad brzojavlja iz Peterburga še naslednje: Prvi ruski sibirski armadni zbor, ki šteje 25.000 mož, in kateremu poveljuje general Stakelberg, so Japonci odločili od ostale ruske armade.

Japonci so pri Njučvanu izkrcali 50.000 pomožnih čet, katere bi morale oditi pred Port Artur. Te čete prodirajo sedaj proti severu.

Dalje brzojavljajo iz Tokia z dne 3. septembra: Zadnjo črto gričev med japonskimi postojankami in železnico severno od Ljaojanom je zasedel general Kuropatkin. Še vedno divja hud boj. Včeraj zvečer nam došla angleška poročila o boju pri Ljaojanu opisujejo grozen prizor ob ruskem umikanju. Nad vse grozen je bil pogled čez prehod reke

LISTEK.

Z Velehrada.*)

Vsak Slovan, ki pride na Velehrad, mora v dnu svoje duše obžalovati, da so Slovani tako pozabili svoje nekdanje versko-kulturno središče, nekdanjo stolico slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Slovani, ki kleči na tej zemlji, posvečeni po stopinjah svetih slovanskih apostolov, kar nekako sama od sebe iz srca prikipi molitev, da bi se zopet, kakor nekdanj na Velehradu, osredotočevali in zbirali žarki verskega duha slovanskega in krščanske prosvete slovanske i odtod prodirali med vse Slovane v versko-kulturni prepoved slovanskih narodov.

Na Velehradu se vsako leto vrše slavnosti in shodi (največ po prizadevanju nemurno delavnega državnega posl. dr. Stojana), h katerim so vabljeni tudi slovanski gostje. Ti shodi so mnogo pripomogli k temu, da starodavni Velehrad zopet vstaja in vzbuja zanimanje slovanskih narodov.

*) Članek smo povzeli iz »Hrvatstva« štev. 96 (27. avgusta)

Med vsemi velegrajskimi shodi so z versko-kulturnega stališča največjega pomena vsakoletni shodi češko-slovanskih akademikov in bogoslovcev (shod se vrši vsako leto navadno zadnje dni julija), ki se vrše nenehno resno in tiho brez posebnih manifestacij. Ker imajo ti shodi poleg drugih namenov tudi namen, zblížiti mlajšo in starejšo generacijo, zato prihajajo k njim tudi starejši duhovniki, pisatelji in profesorji duhovskega in lajskega stanu; profesorji in druge starejše moči navadno prevzamejo polovico ali še več predavanja na shodu. To daje shodom nenavadno resen značaj in velik pomen za razvoj versko-kulturne misli. Globoko religiozen značaj teh shodov (shodi so posebno zjutraj in zvečer bolj podobni duhovnim eksercijam, kakor pa navadnim shodom), tiha resnoba in duh sv. Cirila in Metoda, ki plava nad Velehradom, vse to izredno vpliva na vse udeležnike in daje posebno slovanskim gostom mnogo spodbude h krščanskemu delu in jim ostane v neizbrisnem spominu. Zato bi bilo želeli, da bi se slovanski bogoslovci in akademiki kolikor možno mnogoštevilno udeleževali teh shodov.

Kdor se je imel priliko bliže seznaniti s češkimi verskimi in kulturnimi razmerami na Moravskem, se je lahko prepričal, da so imeli shodi bogoslovcev i akademikov na Velehradu že dosedaj mnogo praktičnih uspehov; marsikatero delo v proslavi verskega duha in krščanske prosvete ima svoj vir v teh shodih. — Isti pomen kakor za Čeha bi mogli ti shodi imeti za vse Slovane, to se je posebno letos pokazalo.

Letos se je shod vršil v prvi vrsti v proslavo stoletnice rojstva Frančiška Sušila, bivšega bogoslovskega profesorja v Brnu, velikega bogoslovskega učenjaka (njegovi komentarji za celi N. Z. spadajo med najboljša bogoslovska dela svoje stroke), pesnika in buditelja češkega naroda na Moravskem. A največjo pozornost je med Čehi in med slovanskimi gosti zbudil govor kanonika dr. Ant. Podlahe »Bogoslovska veda katoliških Slovanov in nje organizacija«. Govornik je govoril tako globoko, a ob enem tako konkretno in praktično, da so mu vsi, tudi največji pesimisti pritrjevali.

Katoliška slovanska bogoslovska znanost — tako je govoril kanonik dr. Podlaha —

stoji primeroma nizko. Ako imamo nekoliko dobrih slovanskih bogoslovskih del, so ta večinoma le polslovanska, ker se ozirajo le bolj na inostransko, posebno nemško literaturo, slovanske navadno ne poznajo. A vsak bogoslovski pisatelj bi moral poznati slovansko znanstveno literaturo svoje stroke. Zato je potrebna organizacija; biblioteke bi se morale ozirati na slovansko bogoslovsko literaturo. Za organizacijo je velike važnosti, da katoliška slovanska bogoslovska znanost obrne večjo pozornost na slovanski vzhod, proučuje bogoslovsko literaturo vzhodne cerkve in sploh vzhodno cerkveno vprašanje, pred vsem v ireniškem duhu na temelju pozitivnega bogoslovskega-znanstvenega dela (tu je govornik pohvalno omenil hrvaškega učenjaka fra Markovića). — Za napredek bogoslovke znanosti med Slovani je potrebno, da vsaj bogoslovski pisatelji poznajo dobra bogoslovska dela drugih slovanskih narodov. Da se to pospeši, zato predlaga govornik, da se ustanovi centralni časopis, ki bi bil pregled bogoslovskega znanstvenega dela pri slovanskih narodih, zraven pa priprava in podlaga za nadaljnje delo zasedinjenju slovanskih narodov v veri. Za časopis predlaga latinski jezik,

Tajciho. Utonilo je mnogo konj, in na nekaterih krajih so mrtvi konji zajezili reko. Vojaki so trumoma bežali iz krvavega klana čez most, kojega so tvorili v reki mrtvi konji. Zgodila se je nova nesreča: mrtva telesa konj so se valed teže razločila pod vodo in konjski nasip čez reko se je podrli. Vojaki so popadali v vodo. Na živce dveh vojakov je grozni prizor vplival tako, da sta zblaznela na mestu. Japonci, kakor tudi Rusi imajo mnogo ranjenecov, primanjkuje zdravnikov. Strežniki so tako z delom preobloženi, da strežejo le težko ranjenim, a lahko ranjeni vojaki si morajo pomagati sami. Sedaj cenijo izgube na 50.000 m o ž. V Tokiu so mnjenja, da je maršal Ojama s svojo glavno močjo, ki je stala južno od Tajcihe, Janes zjutraj prekoračil reko. Kuroki je včeraj zasedel hejintajške višine. V Tokiu so mnjenja, da bo danes tudi že gospodar železnice.

Bitka pri Ljaojanu kljub temu, da so Japonci Ljaojan že zasedli, še ni končana. Japonci zasedajo, da se umikajoče se Ruse in reči se še ne more, da je Kuropatkin že ušel obkoljenju.

Kuropatkin poroča o umikanju iz Ljaojana.

Peterburg, 3. septembra. (Urad.) Kuropatkin poroča z dne 3. septembra: V pretekli noči je sovražnik zopet prišel z ofenzivo ter se polastil skoro vseh naših pozicij pri Sikvantunu. Naše čete so se umaknile. V zadnji noči se je prvi sibirski vojni zbor, ki je v zadnjih petih dneh imel velike izgube in ki je bil v nevarnosti, da ga sovražnik obide, umaknil več kilometrov proti zahodu. V takem položaju sem zapovedal zapustiti Ljaojan ter se umaknil proti severu.

Ljaojan-Sedan?

V nesreči se izpozna pravega prijatelja, govori stara prislovica. Resnico tega pregovora čuti sedaj Rusija. Komaj je izbruhnila vojaka, rasti so iz tal neprijatelji Rusije, kakor gobe po dežju. Rusni listi so proslavljali roparski japonski napad na Port Artur kot junakičin, in admiral Togo je bil čez noč največji junak, kar jih pozna svetovna zgodovina. Vsemu svetu je znano, da je ruski car hotel mir in da ruska armada ni bila pripravljena; javna tajnost je, da so Japonci pripravljali za vojske proti Rusiji najmanj šest let in da so tuje, Rusiji neprijazne države, hujšale Japonce proti Rusiji, — vendar slovanski neprijatelji zvrčajo na Rusijo odgovornost za vse posledice krvave vojske. Po poročilih teh časnikov so Japonci od prvega do zadnjega sami Leonide, dočim so ruski polki črede zbeganih ovac. Skrajne meje cinizma pa presega sovražstvo do Rusije, ki odseva iz nemško-nacionalnih listov. Ti bi veselja znoreli, ko bi japonske čete zasedle Moskvo in bi japonski vladar v Peterburgu narekoval pogoje miru.

Tako čitamo v nekem nemškem listu: Velika, večdnevna bitka pri Ljaojanu se je končala s strašnim porazom za Ruse. Ruska armada beži razkropljena in zbegana proti Mukdenu. Z ruskimi topovi so Japonci kar kosili ruske vrste. Čuden slučaj je, da so bili Rusi pri Ljaojanu tepeni na dan francoskega poraza pri Sedanu. Japonski vojskovodje, ki so dobri učenci nemških strategov, morejo se z veseljem spominjati tega slučaja. Rusija je do tal ponižana, uničena na morju in na kopnem. Zadovoljstvo in veselje prešinja vso napredno Evropo, kajti: »Čim slabše je v Rusiji, tem boljše za Evropo!«

Tako in ensko pišejo nemški listi v Avstriji. Iz tega smemo sklepati, kolik moralen poraz bi bil za Slovane sploh, ko bi Rusija podlegla na bojišču. Značilno pa je, da celo vladni listi ne morejo prikriti svojega

veselja, dasi minister za vnanje posle pri vsaki priliki naglašja, da so že nekaj let najboljše razmere med našo državo in Rusijo. Pisava vladnih listov utegne slabo vplivati, in morda se še spomni ruski car besed svojega očeta, da je edini pravi prijatelj Rusije črnogorski knez.

Zadnje poročilo z bojišča se glasi, da so včeraj zjutraj ob 9 uri Japonci zasedli Ljaojan. Prvo vprašanje je torej: kaj je vzrok, da so se Rusi umaknili iz Ljaojana? Dne 1. septembra so Japonci prekoračili reko Tajciho ter skušali obkoliti levo rusko krilo. Ako je to vzrok, da so se Rusi umaknili, potem jih Japonci niso »vrgli« s postojank, marveč so se umaknili na višje povelje. To pa ni poraz, marveč le korak previdne taktike ruskega vrhovnega poveljnika, ki je odložil odločilno bitko do trenutka, ko dobi od severa dovolj pomoči, ki je že na poti. Sicer pa niso »kosili« le Japonci, marveč tudi ruski topovi. Umikanje ruske armade torej ni še beg v neredu in obupu. Spominjamo se besed ruskega vrhovnega poveljnika Kuropatkina, da ga bodo mnogi kleli zaradi njegove taktike. In morda je sedaj prišel oni trenutek, ko ga kolnejo zavistni prijatelji in se veselje škodaželjni neprijatelji. Toda Sedan za Ruse ni bil Ljaojan in naše trdno prepričanje je, da bodo v kratkem osramočeni vsi javni in tajni sovražniki Rusije in slovanstva sploh.

400 topov v Mukden

Peterburg, 3. septembra. Abukhefta tovarna za topove je odposlala v Mukden 400 gorskih topov.

Nemški vojaški strokovnjak o položaju na bojišču.

Berolin, 3. septembra. Vojaški sodnik lista »Kreuzzeitung« piše: »Le sedaj lahko smatramo, da je poraz ruske armade zapečaten. V Mukden bo prišla ruska armada s takimi izgubami ljudij in vojnih potrebščin, da ne bo mogoče voditi uspešnega nadaljnjega bojevanja, dokler se ne bo zmagovalnemu sovražniku postavila nasproti nova armada. Iz Peterburga sicer poročajo, da je general Linjevič s svojimi 30.000 možmi prišel iz Vladivostoka v Mukden Kuropatkinu na pomoč, a teh 30.000 mož ne bo izpremenilo položaja. Vojska v l. 1904. je z bitko pri Ljaojanu končana. Predno bodo prišle na bojišče neznanjene pomočne čete iz evropske Rusije, bo že zima, ki bo pač preprečila nadaljnje kretanje čet. Grozno se sedaj maščuje, da ni imel Kuropatkin neomejenega vrhovnega poveljništva in da nista bila Aleksejev in Linjevič podrejena Kuropatkinu. Ako bi bile stale Linjevičeve čete samo ob rami s Kuropatkinovimi četami pri Ljaojanu in ne bi bil ostal niti en mož pri Harbinu, bi bil položaj ugodnejši za Ruse. Najbrže si Rusi sedaj tudi Mukdena ne bodo mogli braniti. Ostanki ruske armade bodo morali iti daleč nazaj in bodo našli mir šele pri Sungariju. Vojna japonska sreča je stvorila političen položaj, katerega posledice bo čutil ves svet.

Ruska vest o umikanju

Petrograd, 4. septembra. Ko so se Rusi umikali od Ljaojana, so jih preganjali od zadaj Japonci. Ob straneh pa so obletavale rusko armado množice vilne tolpe Hunhuzov na konjih. Pri napadu na Ljaojan je japonsko topništvo najhujše streljalo na železniško postajo, da onemogoči Rusom zasesti železniške voze.

Važna izjava.

Peterburški poročevalec »Matina« se je te dni razgovarjal z velikim ruskim knezom Borisom.

Tekom pogovora mu je rekel stalni spremljevalec ruskega velikega kneza, stotnik Demidov:

glavna ovira. Kdor je bil na Velehradu, se je lahko prepričal, da se bode tudi teh nekoliko našlo. Upati smemo, da bode v nekoliko letih vsaj v nekoliko realizirane misli kanonika Podlahe i uresničene želje mnogih drugih slovanskih zastopnikov bogoslovske vede.

Dalo in misli velegrajskih shodov mnogih let so dobile svoj konkretni izraz v globokem praktičnem in velepomembnem govoru o »organizaciji slovanske bogoslovske vede«. Kakor se vsak napredek vrši le na podlagi dotedanjih pridobitev, tako smemo trditi tudi o tem govoru, da ni sad trenutka, ampak praktični uspeh mnogoletnih bogoslovskih i akademskih shodov na Velehradu. Prihodnje leto se bode govorilo podrobnejše in konkretnješe o teh vprašanjih; na podlagi dosedanjih uspehov se bode gradilo dalje. Upati smemo, da bode prihodnje leto na Velehradu stopili za en korak naprej v verskokulturni organizaciji katoliških Slovanov. V to pomozi Bog i slovanska apostola sv. Ciril i Metod!

Izvemši carja samega, pač nihče ni obveščen o načrtih Kuropatkinovih. Vae, kar se je doslej o tem govorilo, je povzročilo Kuropatkin sam, da zakrije svoje prave načrte. Jako se motijo oni, ki mislijo, da je sedanja bitka pri Ljaojanu že odločilna. Kuropatkin se bo umikal, a sovražniku bo, ko bo zaustil Ljaojan, prizadal velikanske izgube. Ako bo potrebno, se bo umikal do Mukdena in še bolj severno. A dan 14. septembra je sam označil za dan, ko bo spremenil svojo dosedajšnjo taktiko. Takrat bo imel Kuropatkin zbrano vso svojo armado. Kuropatkinu je zemljišče v Mandžuriji dobro znano, ker si ga je pred enim letom natančno ogledal.

Vojake je Demidov jako pohvalil. Ker so odrejene zelo obširne zdravstvene odredbe, med vojski niso razširjene bolezni, na katerih pa zelo trpe Japonci. Vojaki so se borili hrabro in hladnokrvno. — Le s silo je bilo mnogokrat mogoče zadržati čete, da so se umaknile in da niso naskočile sovražnika z bajonetmi. Tudi dobre volje med ruskimi častniki ni zamorilo vedno umikanje armade.

Nemški list o mnenju v Peterburgu.

Berolin, 3. septembra. »Lokal Anzeiger« brzojavljajo iz Peterburga. Tu z največjo napetostjo pričakuje poročilo o usodi Kuropatkinove armade. Či so se Rusi, kakor se glase poročila iz Tokia, res umaknili, so najbrže, po mnenju merodajnih strokovnjakov, zapustili le predne Ljaojanske postojanke ter se umaknili na svoje glavne postojanke. Za te se pa boj še ni pričel (?) O Kurokiju je le znano, da je imela njegova armada velikanske izgube in se bo lahko ruska moč proti njemu uspešno branila.

Nemško poročilo.

Berolin, 3. septembra. »Berliner Tageblatt« poročajo iz Tokia: Zmago pri Ljaojanu sta odločila s skupnim postopanjem generala Nodzu in Oku, katerega sta Ruse pregnala na celem desnem krilu od Majetuna do Hoinlituna, medtem ko je Kuroki napravil čez Tajciho dva pontonska mostova in prišel takoj prodirati na severnem bregu reke. Japonci cenijo svoje izgube na 19.000 mož.

Sahalin v nevarnosti.

London, 3. sept. Ena japonskih pomorskih divizij namerava napasti otok Sahalin, katerega branijo le bivši kaznjenci. General Linjevič je odposlal tja nekaj čet, ker je otok velike važnosti za Vladivostok.

Napad na Vladivostok.

Berolin, 3. septembra. Iz Tokia brzojavljajo »Berl. Tagbl.«: Na Sahalin bosta s svojimi rezervami odposlani 7. in 8. japonska divizija, odkoder bodo pričeli Japonci z deli za obleganje Vladivostoka.

Port Artur.

Glede bojev okolo Port Arturja je prišla sedaj iz Tjencina uradna vest, da je trajalo obstreljevanje Port Arturja dne 25. avgusta tri ure; dne 26. so Japonci obstreljevali vojaške zaloge, zvečer pa Talenšan in ladje v pristanišču. Dne 27. se je vršilo obče obstreljevanje z vseh baterij. Japonci so imeli velike izgube. Dne 30. je bil mir in 31. se je vršilo zopet obstreljevanje. Rusi zatrjujejo, da niso vzeli Japonci še nobene utrdbe.

London, 3. septembra. Dopisnik »Daily Chronicle« poroča: »Odpeljem se v Daljni, da prisostvujem zavezitju Port Arturja, kar se zgodi brž kmalu teden.« (?)

London, 4. septembra. Močen japonski oddelek se pomika južno od Ljao-tešana, da bi popolnoma zaprl Port Artur.

London, 3. septembra. Iz zanesljivega vira poročajo, da bo Port Artur gotovo v najkrajšem času padel. Poročilo, da so se izkrcale japonske čete z namenom, napasti portarturske utrdbe ob morju, se potrjuje.

Mir bo sklenjen?

Berolin, 3. sept. »Novoje Vremja« piše: Po padcu trdnjave Port Artur bo sklenila Rusija mir. Japonci bodo prepustili Rusom Mandžurijo, a vzeli Port Artur, Daljni, Koreo, Sahalin, Kamčatko in Komanderske otoke, ker je to ozemlje za japonsko ribstvo velevažno.

Korejski poslanik odpuščen.

Tokio, 2. sept. (Uradno.) Iz Soeula poročajo, da je bil Li, korejski poslanik v Peterburgu, od vlade 1. sept. odpuščen iz uradne službe.

Car o vojski.

»Petit Parisien« poroča, da se je car izjavil: »Japonci so zaslepljeni valed ponosa na svoje plemo. V prvih šestih mesecih so zmagovali valed svoje organizacije. Rusija je oborožena s potrpljenjem, vztrajnostjo ter močjo in ti trije faktorji ji bodo pripomogli do zmage. Četudi je rusko brodogradništvo izgubilo, vendar je armada na suhem skoro nepoškodovana, in predno bo pomlad, bo Japonska premagana.«

Truplo grofa Kellerja.

Truplo pri prelazu Motien padlega grofa Kellerja so prepeljali v Evropo ter ga pokopljajo v družinski rakvi na posestvu Sarotek. V Irkutsku je prevzel truplo njegov sin.

Pomanjkanje vode in veleobrt.

Finančno ministrstvo je opozorilo davčne oblasti z ozirom na mnoge pritožbe iz obrt. krogov, ker je mnogo vodnih podjetij zaradi pomanjkanja vode moralo začasno prenehati z delovrabo, da tudi velike nepravilnosti pri delovrabi ne povzročujejo odpisa davkov. Pač pa naj se davki odpišejo za slučaj izvanrednega pomanjkanja vode. Seveda morajo podjetniki prositi za odpis.

Framasoni in Nemčija.

Mednarodni framaosonski shod v Bruslju je sklenil delovati na to, da se napravi konec nasprotstev med Francosko in Nemčijo. Kakor znano, so zlasti po zaslugi nemškega cesarja Viljema razmere med Francosko in Nemčijo mnogo boljše. Framasoni pa bi najbrže radi to porabili, da bi lahko rekli, češ: mi smo povzročili zblizanje med obema narodoma.

Italija in Avstrija.

»Agenzia Stefani« priobčuje izjavo, v kateri odločno zanikuje, da namerava Italija zavzeti Albanijo. Nadalje obžaluje, da tako nekateri italijanski, kakor tudi avstrijski listi priobčujejo vesti, ki kalijo med obema državama obstoječo zvezo in prijateljstvo.

Italijanske novice.

Iz Rima so dostali poročila, da so v tarentškem arzenalu prijeli elektrika Joshima Montenegra. Obdolžili so ga, da je o obrambenih sredstvih Tarenta obvestil neko tujo državo. Nadalje so tudi zaprli ravnatelja Montefusea. Mornariško ministrstvo priznava, da sta bila obadva prijeta zaradi ovadustva, a noče izdati posameznosti.

Kakor poročajo iz Milana, je bil med roparji in orožniki v Lomellinu boj, v katerem je bil ubit en ropar in en orožnik ranjen. Več let so že to roparsko tolpo zasledovali zama in so roparji umorili že več proti njim poslanih orožnikov.

Nemški prestolonaslednik

se je zaročil z 18letno princezino Cecilijo, sestro velikega kneza Meklenburg-Svering.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Merodajni češki politiki splošno sodijo, da je Körber za ustanovitvijo slov. vzporednic hotel pravzaprav ustreči le Nemcem. Poljaki in Čehi so namreč nameravali ustanoviti zasebni slov. učiteljski. Vlada bi bila morala po obstoječih zakonih zavoda odobriti in bi bila tudi prisiljena tekem let ju podržaviti. Z ustanovitvijo slov. vzporednic je pa Körber to preprečil. Češki politiki so mnjenja, da ustanovitev slov. vzporednic v Šleziji ne pomeni razmerja, ki je vladalo doslej med Körberjem in češkimi zastopniki.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Z Dunaja poročajo, da ne bodo izvršili prvotnega načrta o letnem uvozu 200.000 q belega laškega vina v Avstrijo s carino 25 K za meterski stot. Uvoz laškega vina bodo uredili na drug način. Iz Rima pa poročajo, da so avstrijski poverjeniki za sklepanje trgovinske pogodbe med Italijo in Avstrijo priredili na čast svojim italijanskim tovarišem pojedino, pri kateri sta bila navzoča tudi avstrijsko-ogrski poslanik grof Lützow in minister Orlando. Pri napitnicah sta zadnja dva osobito naglašala, da bo sedanja pogodba ne samo v gospodarskem, marveč tudi v političnem oziru koristila obema državama.

Položaj v Armeniji

mora biti nad vse resen, ker je Turčija zapovedala oboroževanje 4. turškega armadnega zbora. V Carigradu se boje, da bo tekom tega meseca izbruhnila v Armeniji vstaja. Že več mesecev dohajajo poročila o gibanju manjših armenskih vstaških čet, katerim poveljuje Andranik. Nemire pač izzivajo Kurdi in pa turški vojaki, ki moré in plenijo ter zažigajo hiše krščanskih Armencev. Zlasti trpe krščanski Armenci v muškem okraju. Pred 26 leti že je bila v Berlinu Armencem obljubljena samouprava, a te obljube še do danes niso izpolnili. Posledica je bila armenska vstaja l. 1896. v Carigradu, katero je sultan zadušil s krvjo. A Armenci so med tem izpopolnili svojo vstaško organizacijo, ki je razširjena ne samo po Armeniji, marveč ima tudi svoje odbore na Kavkazu, v Perziji, Egiptu, Ameriki in na Balkanu. Proti reformam nastopajo Kurdi tako, kakor Albanci na Balkanu. Armenci v Mušu so predložili sedaj ruskemu, angleškemu in francoskemu konzulu svoje zahteve. Odpravijo naj se izredni davki in vojaška nasilstva. Namesto turških vojakov naj skrbje v krščanskih vaseh armenske straže. Mohamedancem naj bo prepovedano nositi orožje ali naj pa tudi Armenci smejo nositi orožje. Armencem se mora povrtni

ker je umaven vsem bogoslovskim pisateljem in pristopen tudi neslovanskim narodom. Temelj vsej organizaciji in glavni pogoj za napredek bogoslovske vede med katoliškimi Slovani bi bila slovanska bogoslovska akademija, ki naj bi se ustanovila pod protekcijo avstrijskega episkopata po zgledu nemške »Leo-Gesellschaft« akademija bi finančno in organizatorsko podpirala napredek slovanske bogoslovske vede. — Tako v kratkih besedah o znamenitem govoru; govornik je še rešil mnoga praktična vprašanja, o katerih bi bilo tukaj preobširno govoriti. Upamo, da izide cel govor v hrvaškem prevodu; potem bode mo lažje presoditi njegov pomen.

Velika literarna delavnost in praktični organizatorski duh kanonika Podlahe nam je najlepša garancija, da njegove ideje ne bodo zaspale, dokler se vsaj nekoliko ne realizirajo. Splošno se je povdarjalo, da bode šlo vse dosti lahko, treba je najti še mož s primerno bogoslovsko in jezikovno izobrazbo, ki bodo mogli voditi to delo; v tem je

zaplenjeno blago. Dovolil naj se svobodno bogeslužje in enakost ver. Armenski cerkvi se morajo vrniti njene predprave. Dovolil naj se svobodni promet in povratek beguncem. Dalje zahtevajo splošno pomiloščenje in imenovanje generalnega guvernerja za vseh šest armenskih pašlukov pod evropskim nadzorstvom. Zastopniki armenskih odborov so tudi našli čine in hudodelstva turške vlade in Kurdov, proti katerim so bili prisiljeni nastopiti vstajski Armenci. Konzuli so te zahteve predložili svojim poslanikom v Carigradu. Ker Rusi Armencem niso prijazni, bodo težko dosegli svoje zahteve.

Plevejev naslednik

baje še zato ni imenovan, kakor sodijo dunajski diplomatični krogi, ker se car še ni odločil, komu naj poveri to jako težko službo. Na ruskem dvoru sta namreč dve struji. Carica-vdova in pa višji prokurator sv. sinode, Pobjedonoscev, sta vplivala na imenovanje strogega Durnovega, ruskim ministrom za notranje zadeve. Svoje svete sta utemeljevala s tem, da bi se smatralo za slabost, ako bi se pričelo vladati milejšje. A carica je delovala v nasprotnem smislu. Po njenem mnenju bi v slučaju milejšjega sistema Rusija napredovala in opešalo bi prekucijsko gibanje. Osebnost razmere med carica-vdovo in carico so se zaradi teh načelnih nasprotstev jako poslabšale.

Potovanje grškega princa Jurija

Krečanaki nadkomisar grški princ Jurij je v Milanu obiskal italijanskega ministra za zunanje zadeve, grofa Tittonija. Razgovarjala sta se eno uro. Princ je ministru vročil spomenico na velevali o položaju na Kreti. Minister in princ sta se nato z avtomobilom odpeljala v Gesio, kjer sta bila slavnostno sprejeta. Princ je s svojim pridoščnikom obhajal pri ministru. Po obedu se je princ odpeljal v Milan, odkoder odpotuje v Pariz.

Napad na sultana.

Newyorskí »Herald« poroča, da je bil dne 2. t. m. na sultana izvršen napad s revolverjem. Major sultanove osebne straže je bil ranjen.

Rusko-japonska zveza.

Kakor poroča iz Peterburga »Daily Telegraph«, se govori, da je nemški cesar Viljem pri carjevih svetovaleh poizvedoval, bi li ne bilo mogoče, med Rusijo in Japonsko skleniti mir, kateremu bi sledila poznejša rusko-japonska zveza. Poročevalec pravi, da bo angleško-japonska zveza trajala le še nekaj let in med tem časom bi se vršile med Rusijo in Japonsko pogajanja o zvezi med obema državama, bi bi združeni lahko nadvladali Azijo in Evropo. Nemški listi trde, da je to angleška raka, ki ima namen, hujskati Angleže proti Nemcem.

Velika veteranska slavnost na Ježici.

Včeraj se je na prijazni Ježici pri Ljubljani vršila veteranska slavnost, ki je daleč prekosila vse enake prireditve na Slovenskem. Pokazala je, da se zadnji čas organizacija slovenskih veterancev poživlja, a poseben pomen je imela slavnost, ker so jo pohitili poveljevalci tudi hrvaški veteranci ter s tem manifestirali zato, da bi se tudi med veteranci obeh bratskih narodov krepko in dejanski gojila hrvaško-slovenska vzajemnost.

V soboto popoldne je veteransko društvo z Ježice na tukajšnjem južnem kolodvoru sprejelo deputacijo hrvaških veterancev iz Samobora, včeraj, v nedeljo ob pol 5. uri zjutraj so došli zagrebški veteranci, ki so se podali k Avstrijskemu cesarju, ker so se zbirale deputacije. Okolu 9. ure so veteranska društva, katerim se je pridružilo tudi polnoštevilno ljubljansko veteransko društvo pod vodstvom svojega načelnika g. Mihaliča korakala na južni kolodvor, da sprejmejo hrvaške veterance iz Opatije. Tudi ta sprejem je bil prireden. Opatijski veteranci so prinesli za zvezo ljubljanskega veteranskega društva trak. Predsednik društva pl. Zambelli je povdarjal, da bodi trak znak hvalečnosti, da se je ljubljansko veteransko društvo udeležilo svoj čas slavnosti opatijskega veteranskega društva. Zahvalil se mu je g. Mihalič, nato so se pa uvrstile v sprejeto veteranske čete, katerim na čelu je jahala kavalarija 12 veterancev pod vodstvom g. Pavla Peterca. Posebno pozornost so vzbujali v sprejeto hrvaški veteranci s svojimi sabljami.

Veteranske čete so po Dunajski cesti korakale na Ježico, kjer jih je pričakovalo 50 članov ondotnega veteranskega društva in nekaj drugih deputacij. Vseh veterancev se je zbralo okolu 400 s sedmimi zastavami. Došli so poleg že zgoraj omenjenih veterancev tudi veteranci iz Trsta, Kranjske gore, St. Vida, Kamnika, Rateč, Domžal i. t. d. Gospodične so na hrabra veteranska prsa pripenjale šopke, nakar so veteranci pričakovali kumice nove

zastave veteranskega društva na Ježici blag. gđ. Ter. Peterčev. Navdušeno so pozdravili ljubezljivo kumico, kateri je gđ. Ivanka Peterčeva izročila krasen šopek imenom posavekih družic izreka: dragi kumici besede pesnika Silvina Sirdenka.

S prisrčnim nagovorom je poklonila gđ. Marica Jakopič šopek načelniku ljubljanskega veteranskega društva g. Mihaliču, ki ima za lepo slavnost velike zasluge in ki je v čilini meri zaslužil ljubezen, s katero so ga včeraj obhajevali veteranci.

Pod milim nebom se je vršila na prostornem travniku sv. maša, katero je služil odlični veteranci župnik šentpeterski g. Martin Malenšek, ki je tudi v srce segajočimi navdušenimi besedami nagovoril veterance.

Pri cerkvenemu opraviču sta asistirala domači župnik g. S. Zupan in g. dr. Žibert. Nato se je vršilo blagoslovljenje lepe nove zastave, zabijanje žebeljev in po bratenje nove zastave z njenimi sestrami. — Kumica je dala novi zastavi na pot iskreno željo s pomembnimi besedami: »Naj ponosno vihra ta zastava in naj vodi v zvestobi do Boga, cesarja in domovine.«

Po cerkvenem sv. opraviču je pri ncvi zastavi g. Mihalič pozival veterance naj vnovič prišejejo zvestobo cesarju. Bil je to ginljiv prizor. Veteranske čete so nato ponosno defilirale mimo gđ. kumice in do stojanstvenikov. Domžalska godba je pri vsaj slavnosti vrlo sodelovala.

Banket se je vršil na vrtu pri Urbančku. Župnik Malenšek je navdušeno napil cesarju, stari granici in oče slovenskih veterancev« gosp. Mihalič kumici, dragim bratom Hrvatom in ostalim gostom. Ognjevito so govorili hrvaški govorniki. Povdarjali so, da jih je privedla na Ježico ljubezen do bratov Slovencev, ki se tudi vedno postavijo za Hrvate. Nazdravljali so tudi v iskrenih besedah g. Mihaliču, povdarjajoč, da je brada njegova osivljena v veteranski službi.

Po banketu se je razvila živahna ljudska veselica »Pri ruskem carju«. Z viharimi ovacijami so se veteranci proti večeru poslovili od mile jim kumice. G. Mihalič je v krasnih besedah ji izrekel hvaležnost navzočih.

Brzjavno so pozdravili slavnost: Nadvojvode Otona I veteransko društvo v Zagrebu, veteranci v Opatiji, Strmici iz Zagreba, Koncila Tavčar iz Opatije.

Bila je res lepa slavnost, za kar bodi posebna zahvala tudi vrlim veterancem na Ježici. Naj bi slovenske veteranske čete take zvesto kakor cesarju služile tudi svoji slovenski domovini, za katere čast in lepšo bodočnost naj bi bile vedno na straži!

Izpred sodišča.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Morilec poštnega sela, Erman, obsojen na vešala.

Preteklo soboto se je v Novem mestu vršila porotna obravnava proti roparskemu morilecu Francu Ermanu iz Češnjic, fare St. Janž pri Radečah. Sodnemu dvoru je predsedoval gđ. sod svetnik Sterlj, votanta sta bila gđ. sod svetnik Gandini in Levec, zapisnikar dr. Jan. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Schwinger, obtožena je zagovarjal dr. Žitek. Prič je bilo vsega skupaj zaslišanih 19.

Obtoženeц je bil rojen 29. novembra 1881, hodil je 6 let v domačo šolo, ter nima nič premoženja. Govori tiho, boječe. Predkaznovan je bil samo enkrat z zapornim 12 ur zaradi nerednosti pri živinskem listu.

V obtožnici ga dolži državno predsedništvo v 12. slučajih hudodelstva tatvine in pa, da je dne 1. julija t. l. zavratno in roparsko umoril poštnega sela Franceta Bregarja. Obtožencu je bilo znano, da je vsakega prvega dne v mesecu prihajalo na pošto več denarja. Da je hudodelec iz vršil svoj naklep, pripejal se je nalašč iz Ljubljane, kjer je daljša pohajkoval. Na Brunske gori je na strmi stezi čakal Bregarja oborožen s debelim kostanjem kolom, ker mu je bilo znano, da hodi poštni sel po tej bližnji donajšjo pošto iz Radeč v St. Janž. Istotako mu je bil dobro znan čas dohoda. Napadel ga je, pričakujoč, da bo dobil pri Bregarju vsaj 200 K. Bregar je dobil s krepeljem tako slovit udarec po glavi, da se je takoj zgrudil na tla, in ko je tako ležal na stezi, udaril ga je še dvakrat ali trikrat. Zdravniški izvedenci so dognali, da je morala smrt nastopiti takoj vsled otrpnenja možganov. Umorjeni je imel kosti na čelu in na nosu vse zdrobljene. Posamezni koščki kosti so bili odpadli, deloma so se nahajali med možgani. Morilec je bil dva dni po umoru prijet v Ljubljani. Skraja je tajil zločin, pozneje je pa vse priznal.

Po prečitaniu obtožnice se zasliši Fr. Erman, ki se prizna krivega roparskega umora in skoro vseh predbacvanjih mu tatvin. Tajil je, da bi ukradel svojemu sosedu Fr. Bizjaku l. 1899. neko pištolo, dalje trdi,

da ni vzel Francetu Zupanu v Češnjicah enega ogledala in računske knjižice ter da ni ukradel literarne steklenice Ign. Klandarju v Murencah.

Deloma sam, deloma na predsednikova vprašanja opisuje obtoženeц umor nekako sledeče: Z umorjenim poštnim selom Bregarjem, ki je bival v Češnjicah v najemu in bil okoli 40 let star, je bil znan že daljši čas. Bregar je nosil vsak dan pošto iz Radeč v St. Janž, kamor je prihajal okrog poldne. Živela nista nikoli v sovraštvu, le pred dobrim tednom pred umorom sta se nekaj sprla, ker ga je Bregar opominjal zaradi njegove nedelavnosti. Bregar ga je celo priporočil za poštnega sela, ako bi se bila njemu pripetila smrt ali kakšna bolezen. Da prinaša sel v začetku meseca denar, je vedel, vedel pa ni dobro, če je to plača udeležstva in kaplanova, a sumil je to.

Dne 16. junija je šel Erman od doma, kjer se je bil skregal z materjo, ki ga je karala, ker se je bil prejšnji večer upijanil. Z očetom se ni bil sprl. Vzel je s seboj hranilno knjižico za 60 kron in se odpravil v Ljubljano, kjer je ostal do konca junija in denar zapravil. Med tem časom je zapustil Ljubljano samo enkrat, ko je šel v Radeče na semenj, da bi videl očeta, pa vrnil se je še tisti dan nazaj. Po svojem povratku napravil je sklep, da bo Bregarja umoril in ga oropal, dasi je takrat imel še nekaj denarja. Dne 30. junija se je res napotil proti rojstnemu kraju. V Zidanem mostu je prenočeval na neki klopi, ker se je ogibal hiše, da bi ga nihče ne videl. Naslednji dan 1. julija je bil ob sedmih zjutraj že v Radečah. — V Hotemežu je krenil z glavne ceste na stransko, od katere drži ozka steza na Brunske goro. On je šel pa raje po cesti na hrib, da ne bi srečal Bregarja, ki je navadno hodil po stezi. Dospel je na vrh gore izruval je iz plotu močan, trivoglat kostanjev kol in se potem napotil po stezi navzdol ter počakal poštnega sela pri nekem ovinku, obraščenem z grmovjem. Okoli 11. ure zagleda, da se bliža Bregar s košem na rami in s cekarjem v roki. Glavo je imel sklonjeno proti tlu, ker je težko nosil in je pot strma in s korinami prepletena, tako da njega ni nič opazil. Ko je prišel poleg njega, udaril ga je s kolom tako močno, da se je precej zgrudil. Ker se mu je pa zdelo, da še živi in da ga gleda, udaril ga je še dvakrat po glavi tako, da je bil gotov, da je izdihnil. Nato je vzel iz koša poštno torbo misleč, da je v nji denar, ter šel nekoliko proč, torbo prerezal in jo preiskal. Pisem ni odpiral, razumel je, ki ga je okrajno glavarstvo poslalo obinskemu uradu. Pregledal je tudi neko pošiljatev, v kateri se je nahajala igra iz kartona. Denarja ni bilo v torbini.

Zato je vse skupaj vrgel proč, šel nazaj k Bregarju in ga nekaj časa oparoval, če je morda še živ, boječ se, da bi ga pozneje ne ovidil. Dasi je videl, da je mrtev, ni preiskal ne koša ne cekarja in tudi mrteveve obleke ni pretipal, ker ga je bilo zelo strah. Odtod se je napotil v hrib h kapelici in ko je prišel iz gozda, ugledal je grajskega logarja Sigmunta ter ga vprašal, če ni videl koga toč mimo iti. Ko mu je ta odgovoril, da ne, je rekel: »Tame spodaj je nekdo pretepel Bregarja«, nakar mu je logar dejal: »Nemara si ga pa ti«. Nato je zbežal v gozd in se skril. — Potem je šel na Zidan most, kjer je dobil neko žensko, ki je hotela na Bresje in čakala vlaka. Govoril ni z njo veliko. Zvečer se je odpeljal v Ljubljano.

Obtoženeц priznava tudi, da je že več let izvrševal razne tatvine, ne da bi mu prišli na sled. Nekateri so ga sicer malo sumili, a ker je bil iz trdne in počitne hiše, ostalo je samo pri domnevanju. Tako je n. pr. leta 1902. vzel Antonu Gorenjcu iz zaklenjene hiše bankovce za 20 kron, Francu Repovšu v Sačah jestvin za 968 kron, Janezu Podlogarju, hlapcu v Žalcu, uro in nekaj drugih premičnin za 37 kron, svojemu gospodarju istotam pa hleb kruha. Večje tatvine sta iz vršila z nekim neznanim mu tovarišem dne 21. decembra 1903 pri trgovcu Jožefu Repovšu. Erman pripoveduje, da je bilo temu sodrugu ime Janez, drugega pa ne ve nič o njem.

Predsednik: »Kako sta se pa spoznala, da sta oba tatova, ali sta se k t taka pred stavila?«

Obtoženeц: »Jaz sem mu ponudil na prodaj uro, on pa je precej vedel, da je ukradena, in potem sva se začela meniti in sva si izbrala Repovša.«

Med prvo mašo s jutraj sta vlomila v prodajalno in odnesla dva mizniška predala, v katerih se je nahajalo nekaj denarja, ura z verižico in več drugih drobnarij v skupni vrednosti za kakih 168 kron. Pri delitvi plena pod nekim kozolcem sta se sprla, kajti Erman s plenom ni bil zadovoljen, ker je dobil samo drobšč v svojem predelu. Nasprotnik mu je sicer dal od svojega denarja 20 gld., a to se je Ermanu zdelo premalo in zato je kar sam posegel med ukradeni denar in mu pred nosom vzel kakih 5 gld. Dalje je izmaknil Janezu Salamonu srajco,

ko se je sušila, Janezu Drobničju v Rovinah pa črno obleko, v kateri je pozneje izvršil umor. Francetu Bitjaku je vzel dva klobuka in uro, katero je prodal, kose je udeleževal natečaja za cepljenje trt. To vse priznava, trdi pa, da ni vzel Fr. Bitjaku leta 1899. neke pištole, dalje da ni vzel hlapcu istotam ogledala in knjižice za račne, ter neke literarne steklenice.

Izjava prič se glede umora popolnoma ujema s tem, kar je zatoženeц sam priznal. Prva priča, J. r n e j S i g m u n d, gozdni čuvaj pri vit. Gutmsenthalu, da je nekako ob 11. uri sušil s svojim sinom mrvo in zaslišal glas, kakor da bi nekdo s sekuro udaril ob bukev. Rekel je sinu da najbrž kdo drva krade, zato sta oba poslušala nekaj časa. Slednjič je zapazil črno oblečenega človeka, ki je šel v hrib in si ogledoval hlače. Ko ga je Erman ugledal, začel se je med njima znani razgovor, nakar je oni zbežal. On ga je sicer lovil, pa brez uspeha. Na stezi je našel umorjenega Bregarja in njegove stvari spravil v koš. Sin je šel naznaniti zločin v Radeče, on pa v St. Janž klicat ljudi, da bi šli iskat morilca.

Priča J o ž e f R e p o v š pravi, da ko je on prišel na lice mesta, se je takoj spomnil, da je Bregar imel zmirom poštno torbo pri sebi, a tedaj jo je manjkalo. Našli so jo takoj v bližini pri kupu listje, na katerem je Erman sedel, ko je pregledoval plen. Bila je zaklenjena in na eni strani prerezana. On je pobral okoli razmetana pisma in jih s torbo vred odnesel poštni ekspeditorici. Med pošiljatkami se je nahajala tudi Ermanova razglednica, katero je pisal nekemu znanecu, proseč ga, da bi mu preskrbel poselsko knjižico, češ, da hoče stopiti v službo.

Priča N e ž a C e n t a je na Zidanem mostu govorila z Ermanom, ki ji je rekel, da gre v »tabrhu«, sicer pa ni rad govoril in je kar nekaj »mečkal«.

Konformno izpovedo druge priče, med njimi nadučitelj iz St. Janža in poštna odpraviteljica, ki slika umorjenega Bregarja kot poštnega, skrbnega in zanesljivega človeka. Priča pove tudi, da ji je Bregar nekoč pravil, da bi Erman sam rad postal poštni sel, ter da je g. kapelan za domačo posojilnico ravno ob istem času pričakoval iz Ljubljane okrog 1000 kron, kar pa Ermanu ni moglo biti znano. Ob času umora je imel Bregar 29138 K pri sebi. Tega denarja ni zmanjkalo nič.

Iz zdravniškega poročila o raztelesenju umorjenega Bregarja, ki se zatem prečita, je posneti, da je moral biti prvi udarec smrtonosen. Kosti v glavi so bile zdrobljene, deloma razpokane, posamezni koščki so tičali v možganih, ali pa so bili že odpadli. Možgani so bili zelo udrti, nekaj se jih je ob umoru tudi razlilo po tleh. Ker so bili možgani takoj zmečkani in otrpneli, nastopila je tudi smrt takoj.

Razprava se je zatem prekinila in se popoldne nadaljevala od dveh do pol osmih. Popoldanske priče so bile zaslišane zaradi raznih tatvin Ermanovih. Najrajši je kradel med prvo mašo ob nedeljah in pri tem postopal zelo zvito in oprezno. Priča Jožefa Drobničja in Jožefa Flajs povesta, na kako zviti način je pri njim izmaknil črno obleko. Neko nedeljo zjutraj je prišel v dotično hišo in ko je od 10letne deklice izvedel, da ni nobenega odrasčenega doma, zahteval je sveže vode. Med tem, ko je šlo dekle po vodo, vkradel je obleko in izginil. Istega dne je kasneje zopet prišel k njim, a dekletce ga ni spoznalo, ker je bil poprej našemljen. Delal se je popolnoma nevednega, vprašal, kakšna je bila obleka in se slednjič še malo ponorčeval, če bo mož kaj hud zaradi tatvine.

Izvemši nekaj malenkostij je priznal Erman vse tatvine, kakor se mu očitajo v obtožnici.

Po zaslišanju prič prebere predsednik poročilo morilčevega očeta Janeza Ermana, premožnega posestnika v Češnjicah, ki trdi, da je bil sin poprej priden in varčen. Ni se vedelo nič slabega o njem, razun da je bil nekoč ukradel uro, ko je bil star šele 9 let. Sčasoma se je poslabšal, ker je prišel v slabo družbo. V hranilnici je imel 70 K samopridobljenega denarja, s katerim se je zadnje čase potepal po svetu, dokler ni postal hudodelec. Oče meni, da je najbrž nameraval z uropanim denarjem iti v Ameriko. Slednjič prosi, da bi se smrtna kazen, ako se izreče, olajšala.

Izpričevala domačega županstva, učitelja in župnika opisujejo morilca, da ni nikomur nič znano, da bi bil duševno zaostal. V šoli je bil priden in je kazal dokaj nadarjenosti.

Vdova umorjenega Bregarja se pridružuje kazenskemu postopanju in zahteva 50 K za pogrebne troške. Dalje zahteva za svojega letos meseca marca rojenega otroka za preživež po 8 K vsak mesec, ker je mož zapustil samo 800 kron premoženja.

Zagovornik dr. Žitek priporoča, da naj se zatoženeц za daljši čas izroči v zdravniško oskrbo, da se po natančnem opazovanju pokaže, če nima kake du-

ševne bolezni. Temu pa ugovarja državni pravdnik in sodišče odkloni ta predlog.

Sodišče je stavilo porotnikom 13 glavnih vprašanj, prvo, jeli Erman kriv zavrtnega roparskega umora; ostala, jeli kriv očitanih mu tatvin.

Državni pravdnik predlaga v sklepčnem govoru smrtno kazen v smislu § 136. kaz. zak., zagovornik pa priporoča obtoženca milestni sodbi.

Po daljšem posvetovanju se vrnejo porotniki v dvorano in med grobno tišino čita njih načelnik (g. Leutgeb), da je obtoženi Franc Erman enoglasno krivega spoznan zavrtnega roparskega umora. Istotako so porotniki glede tatvin enoglasno pritrdili vprašanjem 2—10 (izvzemši tatvino ene literške steklenice), enoglasno pa zanikali zadnja tri vprašanja glede nekaj manjših tatvin.

Na podlagi porotniškega izreka je sodišče obsodilo morilec v smrt na vešala h. Obsojen je tudi v poplačilo sodnijskih stroškov, v povrnitev škode, povzročene z raznimi tatvinami, da mora prispevati za življenjsko umorjenega Bergerja po 8 kron na mesec ter povrniti vdovi pogrebne stroške, ako bi kdaj imel kaj premoženja.

Na glas jokaje je poslušal morilec svojo obsodbo in nazadnje prosil sodišče, če je še kaj kakšna pomoč, da naj se ga usmili... Predsednik mu je razložil, da mu more pomagati le še cesarjeva milost, o čemer mu je dovoljeno posvetovati se s svojim zagovornikom. Nato se je obravnava zaključila, in orožniki so odvedli v ječo morilec, ki je na zadnje zopet kazal že precej miren obraz.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. septembra.

Udeležba na „Daničini“ slavnosti

Od tujih gostov odzvali so se dosedaj že Poljaki, Čehi in Hrvati. Zlasti Čehi in Hrvati pošljejo številno zastopstvo. Pričakujemo torej, da se tudi naši starešine in drugi prijatelji „Danice“ v kratkem odzovejo našim pozivom in nam naznanijo svoje udeležbo, da vemo potem uravnati priprave. Naj naši slovanski gostje spoznajo, kako globoko, da je pri nas Slovencih prodrla katoliška ideja tudi v izobražene kroge! „Daničina“ desetletnica bodi manifestacija slovenske katoliške inteligence.

Pripravljalni odbor.

„Učiteljski Tovariš“ in katehetje

Iz Idrije se nam piše: „Učiteljski Tovariš“ napada kateheta Oswalda in preko navadnih psov se spravi še na slovenske katehete, kakor da bi oni ne spolnovali svoje dolžnosti. Pri Nemcih, Čehih in Hrvatih pozna naš Gangl pomožne katehetskne knjige, pri Slovencih ne, osobito „Ljubljanska škofija“ se ni rodila kateheta, ki bi napisal svojim stanovskim bratom knjigo, kako naj razlagajo katekizem, zato je pouk konfuzen, brezuspešen. Gospod Oswald noče odgovarjati, zato par kratkih opazk. Urednik „Učit. Tovariša“ je s tem pokazal piramidarno svojo nevednost. Pomagajmo mu nekoliko! Ne bomo naštevati vseh slovenskih pomožnih knjig, ki izobno služijo katehetu. Preko Mrazovih katehez, Zupanovih in Kržiževih knjižic preidimo le na Euspielerjevo „Razlago kršč. nauka“, katero so spisali duhovni ljubljanske škofije.

To je delo tako obširno, tako stvarno in po katekizmu uravnano, da brez hvale lahko rečemo, da v tem oziru tako bogate in obsežne knjige ne premore zlepa kak narod. Najmanj pa še Nemci, Čehi in Hrvati. Ko je izšel novi katekizem, sta takoj s tako popolno razlago obveselila slovenske katehete gg. Kržižanič in Veternik, da zama izščemo pri Nemcih, Čehih in Hrvatih enake vrstnice. Da pouk v verouku dosedaj ni brez uspešen, bi se „Učit. Tovariš“ lahko prepričal iz dejstva, da niso v nobenem predmetu učenci, ki prestopajo v srednje šole, tako podkovani, kakor ravno v verouku. To pač udi statistike. Res je pa, da kateheti pišejo knjige premišljeno in tako dovršeno, da se knjigi ni bati še tako ostre stvarne kritike in se lahko obdrži na vrhuncu več let. A nasprotno opazujemo pri učitelstvu, da pridejo vsako leto z novimi knjigami na dan; en pisatelj spodbija drugega. In raditega se po pravici pritožujejo že to učitelji, ki se ne morejo vglobiti v novo učno osnovo v tako kratkem času, in starši tudi, ki ne vedo kam s starimi knjigami. In to je najbrže tudi vzrok onega nedostatka, katerega gospod Suklje omenja v znanih svojih član-

kih. Gospodu Ganglu bi torej svetovali malo več previdnosti v zabavljanju. Ako uradnik stanovskega lista kaže toliko nevednost v literaturi, škoduje ugledu svojih tovarišev in sebi še bolj. Glede osebnosti pa morebiti drugo pot.

Zveza slovenskih odvetnikov. Ustanovni občni zbor „Zveze slovenskih odvetnikov“ se vrši dne 7. septembra t. l. ob 7. zvečer v mestni dvorani v Ljubljani.

Umrli je v Matulji, župnija Kastav, dne 31. avg. t. l. č. g. Jakob Mezek, vpo-kojeni duhovnik škofije tržaško koperske, rojen v Novi Oselici pri Skofji Loki l. 1825. N. v m. p.

Prometni ravnatelj juž. železnice umrl. Umrli je danes jutraj na Dunaju prometni ravnatelj južne železnice gospod Casper.

Umrli je včeraj, 4. t. m., kakor se nam bzojavlja iz Bohinje, član „Danice“, g. Anton Cveteck, aba. jurist v Laškem Rovtu na Gorenjskem. Bodi mu lahka zemljica! Pogreb bo v sredo.

Božji rop Veliki Gaber. Dne 31. avg. vstihotapil se je po dnevi hudoben človek v našo cerkev, katera je celi dan odprta, odprl s pravim ključem tabernakelj ter vzel iz monštrance veliko in več malih sv. hostij iz ciborija. Razun sv. hostij ni božji ropar ni desar odnesel in tudi ni desar v cerkvi poskodoval. — Da bi bil kdo izmed domačinov ta božji rop izvršil, si ne moremo misliti, ker so Stivci verni, ter pogostoma sv. zakramente prejemajo in goreče najsvetejši zakrament obiskujejo. — Dotični ropar mora biti tujec, ter bo brez dvoma sv. hostije rabil v vražne, bogokletne namene. — Ljudje v cerkvi, ko so slišali, kaj se je zgodilo, so kar glasno ihteli, ter so silno ogorčeni zaradi tega božjega ropa. — Predlog, ali nasvet, ki se je pri zadnjem evharističnem shodu storil da naj bodo cerkve po deželi celi dan odprte, se tuintam že ne bo mogel izvrševati. — Zlasti tam ne bo prav, cerkve celi dan odprte imeti, kjer stoji na samoti cerkev in sploh po dnevi ne prihajajo častilci sv. R. Telesa.

Tatje v cerkvi Pri Sv. Križu so v nadi ob 2. na 3. t. m. v tamošnji cerkvi ukradli še neznani tatovi 2 kelha, 1 ciborij, ovratno verižico in uhane s kipa Matere Božje na stranskem altarju, ter še kako drugo malenkost. Vrednost ukradenih reči se ceni na kakih 600 K.

Javen ljudski shod v Nabrežini. Akad. fer. društvo „Adria“ v Gorici priredi javen ljudski shod v Nabrežini v četrtek, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne na dvorišču g. Silvestra Caharije s sledečim dnevnim redom: 1. Slovensko šolstvo. 2. Ljudska izobrazba.

Slovenske pozivnice pri tržaškem redarstvu Dne 5. t. m. je tržaška policija izdajala pozivnice le v laškem jeziku. Sedaj je pričela izdajati tudi slovenske pozivnice.

Nemško in avstrijsko planinsko društvo je imelo včeraj v Bolcanu svoj občni zbor. Društvo ima 308 sekcij z 261.861 člani. Koč ima 222.

Strelna je udarila 1. t. m. v gospodarsko poslopje Janeza Jenko v Tominju. Ogenj je napravil škode 6000 kron.

Imenovan je pomožni uradnik g. I. Zupančič pri okrožnem sodišču v Novem Mestu za kancelista pri okr. sodnji v Trebnjem in c. kr. okrajni orož. stražmojster g. Viljem Schaffer, rodom iz Kranja, za c. kr. namestniškega kancelista v Trstu.

Radeckijev veterani umrl. V Blagovici, okraj Kamnik, je umrl Miklaž Bošteli, vojak „očeta Radeckega“. V letih 1848 do 1849 se je vojskoval v Italiji. Dosegel je starost 82 let. Naj v miru počiva!

Medved se klati po Jelovici.

Otvoritev železnice po Rožni dolini na Krškem bo šele l. 1906.

Zadaviti je hotel v pijanosti v Starem Borštu, občina Moravče, 31. t. m. posestnik Franc Petje svojega očeta, katerega so komaj rešili iz nasilneževih rok.

Smrtna kosa. V petek, ob 4. uri zjutraj, je umrla v Kobaridu gospa Ana Miklavčič, soproga tamošnjega učitelja.

Gospa Zofija Borštnik se je v Zagrebu stalno nastanila. „Hrvatsko pravce“ nastopa za to, da zopet nastopi na hrvaškem odru.

Jablana cvete na vrtu Janeza Verbiča v St. Žeah

Obleko si je užgala pri kuhanju Derenčin Ivana iz Maline, občina Planina pri Rakeku. Opekla se je tako hudo, da so jo prepeljali v bolnico.

Iz Podgrada v Istri se poroča, da bo nadučitelj g. Fran Weissel v Hrušici praznoval 4. septembra 40. etnico svojega službovanja.

Vprašalne pole državnim uradnikom Uradniki trgovskega ministrstva na

Ogrskem so dobili vprašalne pole sledeče vsebine: 1. S čim se pečate v uradno prostih urah? 2. Koliko ur porabite v taj. postranski službi? 3. Kdaj delujete v tej službi? 4. Koliko imate postranskega zaslužka na mesec? 5. Koliko imate dolgov? Te pole so vzbudile v uradniških krogih deloma upanje, deloma pa tudi veliko vznemirjenje, ker se boje, da bo vlada prepovedala delovati v postranski službi.

Novi desetkronski bankovci Splošno je znano, da se sedanji desetkronski bankovci lahko porade. Zato bodo naredili nove. Na bankovcih bo naslikano lice izredno krasne kreginje Rohan.

Ljubljanske novice.

Sadovi nemške kulture. Poveljnik sanitetnega oddelka št. 8 v Ljubljani, g. stotnik Mayredder, uživa vsled svoje prijaznosti, pravičnosti in povsem pravilnega postopanja pri moštvu spoštovanje in ljubezen. Moštvo se ga boji — in ga ljubi. Isto velja tudi o g. poročniku Janežiču, ki je domačin in zna z domačimi fanti po domače občeati, ne da bi pri tem omadeževal svojega častniškega dostojanstva. Zato vsa čast in priznanje obema! Taki bi morali biti vsi častniki. Žalibog ne moremo tega trditi o poročniku Teuberju, ki služi pri istem sanitetnem oddelku. Mladi mož se še ni navzel Mayredderjevega in Janežičevega duha. Dokaz temu naj sledi govor, ki ga je govoril »Habtacht« stojičim rezervistom dne 17. avgusta 1904 ob 5. uri popoldne: Vi ste rezervisti, znam, da ne morem zahtevati od rezervista to, kot od aktivnega vojaka. Jutri je vaja, potrudite se, da bodo ljudje rekli: Sanitejci so pač tudi vojaki. Če bo defilacija dobra, se bo z vami dobro ravnalo, »ansonsten werdet ihr aber bu...t, dass es krachen wird! Res lepe besede 22letnega mladika, ki se ga drži še zob mleko, napram zrelim možem, ki so slučajno za 13 dni pri orožnih vajah. Poročnik Teuber, ki je Nemec, naj pride tja, kamor tak olikanec spada. Rezervni poročnik Wermer, hajlovec prve vrste, je pri tem govoru sekundiral in delal ves čas neslane dovtype. Res lep vtisk je moral to biti na rezerviste, ki so stali »Habtacht«, poslušali olikan govor, a zraven k vsakemu stavku naredi poročnik Wermer neslano opazko. — Dne 22. avgusta je bila vaja na Vidu. Domov grede so popevali slovenski rezervisti domače narodne pesmi. Ko zasliši poročnik Wermer slovensko peti, poskoči, kot bi ga gad pičil, se obrne in reče bližje idočemu poddesetniku, naj po o raji kako stajersko (nemško) pesem. Ta izvrši povelje in sporoči poročnikovo željo rezervistu desetniku, ki pa stori nedolžno opazko na to poročnikovo provokacijo. Seveda je bil tu ogenj v strehi in ta nemški kulturonec se je začel znašati nad ubogim desetnikom, kar so mu dopuščale mišice in se jezil: »Tun sie ihre Nationalhetzereien zuhause betreiben, nicht bei Militär! Tako, g. Wermer! Po vsem božjem svetu s sejo vojaki peti, kedar utrujeni marširajo z vaje domov, v svojem maternem jeziku samo izvršno izšolan poročnik Wermer vsled svojega zagrizenega nemškega nacionalizma zahteva, da bi vojaki Slovenec, ki še nemškega ne zna n, nemško pel! Wermer se je pri tej priliki tudi norčeval iz slovenskih pesni, češ, da so sentimentalne in da spadajo samo v gostilne. Posledica vsega je bila, da je moral oni desetnik po nedolžnem večkrat iti k raportu, a g. stotnik Mayredder je uvidel, da je grešil le Wermer. Opomimo še, da je Wermer že enkrat moral na orožno vajo za kazen. Vojaske oblasti svetujemo, da ga nenadoma zopet pokliče k orožni vaji, da ga priuči, kako mora poročnik, če tudi je slušajno hajlovec postopati z vojaštvom. Prde tem dejstvom so vsi takrat navzoči rezervisti.

Največji zvon na Kranjskem težak 6086 kg. za župno cerkev Mar. Dev. v Polju so včeraj slovesno pripeljali z juž. kolodvora. Na stotine ljudi je čakalo radovedno, kako bodo spravili tega orjaka z „lorca“ na voz. Že prejšnji večer so pripeljali poseben voz za tako težo od Tönnies, da so ga fantje in dekleta lepo z zelenjem in zastavami okinčali. Delali so do 4. ure zjutraj. Komaj so odšli nekoliko počitku, so hoteli neki fantje iz sosednje vasi vse okraske oropati, a so bili pravočasno zasačeni. Ob 10 uri prijezdi v Ljubljano pet krepkih fantov, za njimi pa so peljali lepo okrašen voz, katerega je vlekle 5 parov močnih konj, zatem pa voz na katerem je bilo kakih 30 mož in fantov in priprava za vzdigovanje, kajti na ljubljanskem kolodvoru nimajo tako močnega vzdigovalnika, da bi vzdignil 6000 kg. nego samo 5000, kar ni posebno v čast železnici. Hudobni jeziki so pa govorili, da lahko vzdigne še več, samo malo namazat bi bilo treba. Pod osebnim vodstvom g. župnika Kolarja in bivšega župana je šlo delo hitro in srečno izpod rok. Postavili so trinogati škripec pri železniškem vozu in zvon dobro na verige

privezali, ko je bilo vse dobro in varno vrejeno, je trajalo komaj 10 minut in zvon je bil z žel. voza na drugem vozu. Nate primejo fantje in mošje voz ter ga zapelejo na ceste, kjer so dekleta orjaški zvon lepo z venci in cvetličmi okrasila. Na drugi voz so naložili tri zaboje, v katerih so bili posamezni deli, kateri pripadajo se k zvonu in razne priprave. Na te zaboje so se usedli mošje in fantje in zvon obdan od slovenskih trobojnic in lepem redu peljali po Dunajski cesti mimo uršulinske cerkve po Kongresnem trgu, Gledaliških ulicah, po sv. Petra cesti domov. Te prirore je gledalo na stotine radovednih ljubljancev. Posebno na južnem kolodvoru je bilo mnogo občin stva. Inspektor Mazi je na občinstvo surovo upil, naj občinstvo vzame vrag, upil, naj policija mirno občinstvo aretiraj in sploh kazal največjo surovost. Upamo, da bo g. Gutman temu neolikancu povedal, da surovost ne spada v predpis!

Vrtna veselica tukajšnje skupine c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev, ki se je vršila včeraj popoldne na Koslerjevem vrtu, je uspela prav dobro in bila tudi dokaj dobro obiskana. Sodelovala je društvena godba pod vodstvom g. kapelnika Poule, petje pa je oskrboval pevski klub imenovanih uslužbencev. Godba je svirala posamezne točke vrlo dobro in žela pri vsaki obilo pohvale, tako da je morala vedno kak komad še navreči. Pohvalno so rešili svojo nalogo tudi pevci, kojih program je bil tudi precej obsežen. Zelo ugajala sta četverošpeva: »Pogled v nedolžno oko« in »Na straži«, zatem pa zbori: »Oj slovenska zemljica«, »V zvečer«, »Morje Adrijansko«, »Svoji k svojim« i. dr. Vrt je bil z zastevami in lampijoni okrašen. Med veselico se je priredila šaljiva pošta in koriandoli korzo. Občinstvo se je cel čas vrlo zabavalo in se raslo šele pozno v noč.

Za hotel „Union“ se oddajajo kavarniški in gostinjski prostori ter služba ravnatelja hotela. Več inserat.

Poročena sta bila danes v stolnici g. Mihel Semmer in gđ. Marija Eber.

K nesreči g. Frauenseisovega sinčka se nam poroča, da je dečku že znatno bolje. Upanje je, da ozdravi.

Splášeni konji V soboto popoldne sta se spiasila hlapecu Martinu Jagru konja na Marijinem trgu: Ustrašila sta se električnega voza. Dirjala sta do Turjaškega trga i zadela v Naglasova vrata ter padla na tla; zlomilo se je oje. Hlapec je padel raz voz in se na glavi poškodoval.

Zviti prisiljenec. V soboto je pobegnil od stavbe ogrske banke prisiljenec Anton Knebel. Dobil je neke civilno obleko in se preoblekel. Poglešali so ga šele zvečer, ko je bil čas iti nazaj v prisilno delavnico. »Uradno« obleko je pustil na mestu.

Izgubljen je Konrad Mayerhofer rjavo listnico z 15 K.

V nezavest je padla Ana Strus, ko je šla po sv. Petra cesti. Z rešilnim vozom so jo prepeljali v deželno bolnišnico.

Ukradeni voziček. Branjevki Neži Spehar je neznano tat za vodo ukradel barvani ročni voziček.

Vrtni koncert društvene godbe Preteklo soboto zvečer priredila je društvena godba v hotelu „Ilirija“ vrtni koncert s petjem in sodelovanjem v prii zakladu za unifirme in muzikalije. Pri koncertu je is prijaznosti sodelovalo pevsko društvo „Slavec“, kojega moške zборе je v odsotnosti g. Gorupa vodil g. kapelnik Benišek. Prostorni vrt in stranska salona so se kmalu napolnili odličnega občinstva. Godba je svirala večinoma nove komade precizno in eksaktno in žela obilo zaslužene hvale. Kapelnik g. Poula je osobno dirigiral, in a nova dokazal, da je vesčak v svoji stroki in da ume svoje moštvo šolati in disciplinirati. Godba pa je z živahnim in smelim igranjem pokazala, da je kos nalgi, ki se v njo stavi in tudi vredna simpatij, ki jih jej izkazuje občinstvo. »Društvo «Slavec» je pod vodstvom gosp. kapelnika Beniškega oskrbovalo med odmorom petje in želo istotako obilo priznanja in pohvale. Peli so se zlasti izborni moški zbori: »Na planine«, »Savska«, »Z vrha Triglav« in »Crnogorac«. Več hvalti »Slavec« ni treba, njegovo petje se — samo hvali! — Prireditelj srečolova je imela tudi lep uspeh. Marljive mlade prodajke so blizu da razprodale vse srodke, ki so obsegale nad 50 krasnih — večinoma zlatih in srebrnih — dobikov. Društvena godba je dosegla s tem koncertom zelo ugoden moralen, kakor materialen uspeh, s katerima sme biti zadovoljna!

Polzkušeni samomer dijaka. Fran Kočevar, dijak I. gimn. razreda, stanujoč na Dunajski cesti št. 6, si je včeraj nastrejal strupa z žvepljenk, pomešal nastrgano z vodo in izpil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se mu izprali želodec in ga rešili.

Ubil se je danes ponoči na Brugu št. 16 24-letni trgovski pomočnik pri tržki Madle & Wutscher Franc Budan iz Zuteemberka. Prišel je vinjen domov ter je z mostovka v II. nadstropju padel na dvoršče, kjer je obležal z rasbito gavo. Danes jutraj ob pol. 5. uri so ga dobili mrtvega na dvorišču.

Ponarejeni petkronski denar je dobil domobranski rezervist Čiril Kavčič, ki je menjaval v kantini domobranske vojašnice denar.

Pobeglega prisiljenca Erzegovca je orožništvo prijelo v Ratečih.

„Narodovec“ in njegov sinček. Sinček vpraša svojega očeta, strastnega liberalca: »Ate, ali je res, da prihajajo ljudje od opice?« — »Seveda.« — »Odkod pa prihajajo opice?« — »Opice prihajajo od prihajajo... no, opice prihajajo iz Afrike!«

Slov. izdarsko društvo ima 11. t. m. svoj občni zbor.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Stavka ogrskih mlinarjev — končana. Na dne 29. avg. se vršedem shodu so mlinarji sklenili, zopet z delom prirediti, četudi jim njihovi gospodarji ne izpolnijo zahtev ter ne vsprejmejo našaj voditeljev stavke. — V vodnjaku so se zadušili. V Moskvi so zlezli trije sinovi nekega duhovnika, katerih starejši je bil zemljemerec, drugi dijak, tretji pa gimnazijalec, da ga preiščejo, zakaj se je posušil. Vse tri so zadušili strupeni plini. — Mednarodni zrakoplovski shod v Peterburgu. Veliki knez Konstantin je otvoril od znanstvene akademije sklican mednarodni shod zrakoplovcov. — Zdravnice na Dunaju. Pred kratkim so v bolnicah nastavili dve zdravnici, in sicer gđ. dr. Bianco Bienenfeld kot aspirantinja na kliniki dvornega svetnika Neisserja v splošni bolnici in gđ. dr. Stefanijo Elser kot aspirantinja v Elizabetni bolnici. Od zdravnic zahtevajo, da so neoznačene. Čez dve leti bodeta sekundarjni. — Zrtve vojaških vaj. Vred prevelikih naporov na orožnih vajah je umrlo 16 mož 21. peš polka, ki je nastanjen v Kuini gori, en vojak je pa zblaznel. V bolnišnici je 160 vojakov. — V bedi umrlje v Parizu Karol Sargent, ki je leta 1863. dobil prvi patent na tandem. — Avtomobile z godbo, ki zadušijo ropot, so prišli izdelovati na Nizozemskem. — Smrt v veselju. V Parizu je uradnik Marsisiana podedoval 600.000 frankov. Ko je to izvedel, je zavpil in se mrtev zgrudil. — Stoletna dvojčka. V neki vasi pri Göttingu sta praznovala dvojčka Henrik in Avgust Mayer stoletnico svojega rojstva. Oba sta še popolnoma trdna in zdrava. — Mednarodni časnikarski kongres bo prišel zborovati dne 10. avg. na Dunaju v državni zbornici. Na kongresu bodo tudi nadvojvoda Rajner, ministrski predsednik Körber in župan dr. Lueger. — Cerkev se je razrušila. Nova protestantska cerkev, ki jo gradijo v Hodmezö Vasarahelyu na Ogrskem in ki so jo hoteli posvetiti dne 1. oktobra t.l., se je te dni razrušila. Škoda znaša 80.000 kron. — Osmi shod nemških zgodovinarjev se vrši v Solno gradu.

Književnost in umetnost.

* »Vojska na Daljnem Vzhodu.« Vsebinska 6. snopca: Zmaga ali smrt. — Bombardiranje Port Arturja. — Penjan. — Konec »Stereogudega«. — Sireli čez goro. — Makarov na straži. — Novi zamaški. — Kontrabant. — Japonska bojaželjnost. — Nevtralne države. — Slike: Kozaki v prejšnjem stoletju. — Zemljevid Koreje. — Japonci čez goro obstreljavajo Port Artur. — Morska pokrajina v Japoniji. — Jamagata, načelnik japonskega generalnega štaba. — Katoliška stolnica v Tjencinu. — Ulica v Pekinu. — Japonka.

Pobeglo princezinjo Lujizo Koburško

bo poizkušal višji dvorni maršalni urad s silo zopet spraviti nazaj. Princezinja je sedaj v Parizu, kjer se bo dala preiskati s strani zdravnikom. Matusevica je dal za beg potrebni denar na raspisano francoski list »Eclair« pod pogojem, da o vsej zadevi najprej njemu poroča. Grof Adalbert Sternberg bo zadevo spravil v avstrijskem državnem zboru v razgovor. On trdi, da je princezinja popolnoma zdrava.

Telefonska in brzjavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Peterburg, 5. septembra. (Uradno.) Brzjavka generalnega poročnika Saharova generalnemu štabu z dne 2. septembra poroča: Naše čete so danes naskočile višine pri Sykvantunu ter po hudem boju zasedle višine zahodno od Sykvantuna. Spoznali smo, da stojimo nasproti številnemu sovražniku, katerega fronta se je raztegala od Jantai remogokopov do Taihihe. Oddelki gene-

ralnega majorja Orlova, ki je kril jantajske premogokope, je zadel na sovražnikovo premoč ter se je moral umakniti. Orlov je bil ranjen. Nevarnost, da bi sovražnik obšel ruske čete, je bila odvrnjena s povratkom k jantanskim premogokopom. Hrabri polki prvega sibirskega armadnega zbora so prihiteli na pomoč in general Stackelberg je ustavljal naskakujoče Japonce. V tem boju je bil polkovnik II. sibirskega polka, Ozerskij, težko ranjen. Ob 9. uri je boj ponehal na vsej črti in slišalo se je le še gromenje topov od Ljaojana. — Čete ljaojanske garnizije so, kakor se glasi neka druga brzjavka odbile drugi naskok sovražnika. Da dobe Rusi jasnost o sovražnikovi moči, pričela sta v zahodni fronti dva polka ofenzivo. Po vročem boju je bilo konstatirano, da sta imela polka opraviti z dvema sovražnima divizijama. Skupne izgube armade še niso znane, vendar presegajo po dosedaj došlih poročilih 3000 mrtvih in ranjencev.

Tokio, 5. sept. Včeraj popoldne je brzjavil maršal Oama: Rusi so v soboto zažgali skladišča v bližini ljaojanskega koldvora. General Kuroki je pustil pri Sacusgo čete v brambo desnega krila in je znatno zavil proti zahodu, da doseže železnico ter obide Ljaojan. Leva japonska armada in japonsko središče napadeta še Ruse južno in zahodno ljaojanskega obzidja.

Tokio, 5. septembra. Včeraj ob 1 uri popoldne je brzjavil maršal Oama: Ob 9. uri dopoldne smo po boju, ki je trajal ponoči in danes zjutraj, postali popolni gospodarji Ljaojana. Naše izgube so baje velike. O razmerju na desnem bregu reke Taihihe nisem dobil nikakih poročil.

Tokio, 5. sept. Reuterjev urad poroča: Včeraj so se boji okoli Ljaojana nadaljevali.

London, 5. sept. Tukajšnji listi razširjajo maloverjetno vest, da so Japonci v Ljaojanu dobili 21.000 pušk, katere so Rusi na begu vrgli proč.

London, 5. sept. Z velikimi težavami in izgubami se je umaknil Kuropatkin preko reke Taihiho. Oku in Nodzu ga zasledujeta. Morda se bode bitka nadaljevala pri Jangtaiu, kamor je že prišel Kuroki.

Tokio, 5. septembra. Veselje nad zmago je velikansko. Po ulicah pojo množice in nosijo lampijone, na katerih je naslikan beg Kuropatkinov. Po ulicah igrajo godbe.

London, 5. septembra. Tu z vspehom bitke pri Ljaojanu niso nič kaj zadovoljni ker ruski krepi odpor nikakor ne spominja na kak sodan. Pomanjkanja, katero so Rusi in Japonci trpeli zadnjih 10 dni ni mogoče popisati. Neki poročevalec iz Mukdena poroča, da je videl vjete Japonce, ki že dva dni niso nič jedli in ki so imeli popolnoma rastrgane čevlje.

London, 4. sept. Kitajska je odredila, da sme moštvo ladij »Askold« in »Grozni« proti častni besedi odpotovati v Rusijo. A japonski konzul v Šangaju je naznanil konzulom nevtralnih velevlavosti v Šangaju, da bodo Japonci vzeli vsako ladjo, ki bo imela na krovu ruske vojske.

Peterburg, 5. septembra. Generalni major Aleksejev, poveljnik 5. vzhodno sibirске strelske divizije, pl. Rennenkampf, Gerngros in pl. Fock so imenovani za svoje zasluge za generalne poročnike. Generalni poročnik Linjevič je imenovan za generala. Car je generalnemu poročniku Miščenkmu podaril zlato sabljo z briljanti za zasluge pri odbitih naskokih Japoncev 23., 26. in 27. julija.

Konjice, 5. septembra. Nedeljski voilni shod se je sijajno izvršil ob veliki udeležbi v najlepšem miru in redu brez vsakega motenja od katerekoli strani. Roš z navdušenjem sprejet za kandidata.

Carigrad, 5. sept. Sultan je nevarno, neozdravljivo bolan. Pod predsedstvom Izet paše se je vršil sestanek ministrov, na katerem se je razgovarjalo, ali naj se sultan prestolu odpove. Udeleženci so bili edini v tem, naj sultan proglasi za prestolonaslednika svojega najmlajšega sina Bašaneddina Effendija.

Berolin, 5. septembra. Oficijelno se na znanja, da se je nemški prestolonaslednik zaročil s vojvodinjo Cecilijo meklenburško.

1479 Zahvala.

Ker nam nikakor ni mogoče se osebno zahvaliti za mnoga iskrena sožalja povodom bridke izgube, ki nam jo je povzročila tako nenadna smrt naše ljube sestre, oziroma svakinje, tete, gosposdične

Emilije Wenzowsky c. kr. poštarice

izrekamo tem polom vsem sorodnikom, prijateljem in z ancem svoj najprijatelj, najiskrenejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo gospodom uradnikom papirnice Leykam v Vevčah za častno spremstvo drage pokojnice, za udeležbo požarne brambe in mnoge druge dokaze ljubeznivega sočutja. — Istotako se ginenim srecem zahvaljujemo gospodom članom slavnega »pevskega društva« za ginitvo pete pred hšo žalostjo in na pokopališču, prečastitim gospodom župniku v D. M. v Polju Mat. Kolar in kaplanu Mat. Rihar za ljubeznivo podelitev tolažil naše sv. Cerkev, gosp. dr. Stef. Divjaku na Studencu za požrtvovalno oskrbo, gospodu postajenačelniku K. Gratschnerju in g. Franu Seherl z rodbino za dragocene nasvete in ljubeznivo sočutje, gospodom orožnikom v Vevčah za častno spremstvo naše ljube, drage, nepozabne pokojnice k njenemu zadnjemu počitku. — Konečno se iskreno zahvaljujemo vsem in vsakemu, ki so od blizu in daleč s svojo navzočnostjo izkazali svoje ljubeznivo sočutje, v čast dragi pokojnici in nam v tolažbo.

Zalog, 4. septembra 1904.

Globoko žalujoči ostali.

1483 Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja ob smrti našega preblagega in nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Josipa Merva,

ces. kr. poštnega poduradnika,

izrekamo vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znancom najiskrenejšo zahvalo.

Osebito pa se zahvaljujemo blagorodnemu gospodu postnemu nadkontrolorju, Josipu Stussinerju in gospodom poštnim uradnikom, častitemu gospodu priorju nem. viteškega reda, K. Pollaku, kot vodji moske Marijine družbe ter nje članom, kakor tudi gospodom poštnim uslužbencem za častno in mnogoštevilno spremstvo, ter vsem darovalcem vencev in vsem udeležnikom pogreba dragega pokojnika k zadnjemu počitku.

Ljubljana, 5. septembra 1904.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala. 1478

Za vse izraze sočutja o bridki izgubi nepozabnega nam sina, oziroma brata, gospoda

Josipa Kobilca

za darovane vence, in za spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem udeležnikom najiskrenejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Vsprejemem takoj tri dobre sobne slikarske pomočnike enega črko-slikarja, in enega vajenca.

1472 3-1 Ivan Štrukelj

sobni, napisni in dekoracijski slikar. Ljubljana, Sv. Florijana ulice 25.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpripravnejša sredstvo za polabljenje in broniranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi bronzi prašek se dohva v prodajalnici oljnatih barv trdke BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 524 2 12-8

Starejša gospa

z neznatnimi zahtevki, išče se za trajno k že bolj odraslim otrokom za materno oskrb. Ponudbe se prosijo pod št. 1467 na to upravnništvo. 1467 3-2

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1238 85

K dečku iz bujse rodbine, staremu 10 let,

se išče nepokvarjen deček,

ki bi obiskoval še ljudsko šolo s i prve razrede gimnazije ali realke, v dobro hrano in stanovanje.

Kje, pové iz prijaznosti u-ravnštvo »Sovenca«. 1447 6-3

= Fine =
oljnate barve

dr. Fr. Schönfeld-a & Komp

poučno in dekorativno slikarstvo 1469 9-3

v tubah po 20 vinarjev

se dobivajo pri trdki

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja

v Ljubljani, Resljeva cesta.

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehamim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najpogosteje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-19

Friderik Repolusk, župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše »Železnato vino« se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslajenih prebavi in nerednem krvotoku ter podobnih defekti. Zato morem Vaše res izborno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najpogosteje priporočati!

Anton Žnidaršič, župnik pri Belt cerkev, p. št. Jornej, Dolensko 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna »Pri angelu«, Dunajska cesta, dvorni založnik Njhoje Svetosti papeža.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev. 544 150-69

Delniška stavbinska družba Union v Ljubljani

odda v hotelu „Union“ v Ljubljani v najem

kavarno in restavracijo

posamezno ali skupno enemu podjetniku. Hotelska zgradba bo zgotovljena približno meseca avgusta 1905, leži v sredi mesta in je popolnoma moderno urejena. Obenem se razpiše tudi mesto

ravnatelja hotela.

Zahteva se popolno znanje hotelskega poslovanja, jezikovno usposobljenost in trgovsko izobraženost. Plača po dogovoru.

Načrti stavbe so razvidni v pisarni stavb. vodstva, Frančiškanska ulica v Ljubljani. Glede podrobnih določil stopiti je v dogovor s predsednikom, družbe dr. V. Gregorič, kateremu se tudi pošljejo pismene ponudbe in sicer najkasneje do 31. oktobra 1904.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1904.

1473 1—1 **Upravni svet.**

Rajko Levstek

c. kr. davčni pristav

Mimi Levstek roj. Müller

poročena.

Črnomelj, 5. septembra 1904.

1474 1—1

Na hrano

in

stanovanje

se sprejme takoj

eden ali tudi dva učenca

na Sv. Martina cesti št. 5, II. nadstropje.

Pozve se lahko tudi v upravištvu „Slovenca“.

1469 3—2

Hiša na prodaj!

Iz prate roke se proda hiša št. 13 na Karlovski cesti. priprava za izkuh. Polg hiše je tudi vrt. Pogoji ugodni. 1427 3—3

Novo! Izšla je Novo!

Missa pro defunctis

á IV voces inaequales, aut una voce cum Organo, Auctore

Matthaeo Vurnik.

Tisk „Katol. tiskarne“. — Samozaložba. — Cena 1 K, po pošti 1 K 5 v.

Prodaja „Katol. bukvarna“ in L. Schwentner v Ljubljani ter skladatelj v Št. Vidu pri Zatičini (Dolenjsko). 1404 6—4

Izurjenega

gostilničarja

1451 2—2 za Šiško

za 1. december letos ali takoj išče zastopstvo pivovarne bratov Reininghaus v Šiški pri Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—71 **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845⁴⁰.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883¹⁴.** Denarni promet **K 23,806³⁰⁶40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238⁴¹.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarnarstva za zgube pri kramljanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsake kramljanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I, Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosede kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 373

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Trorazredna

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola

v Ljubljani, Gosposke ulice št. 8.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 12. julija 1900, št. 18 588.)

Vpisovanje bode dne 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure popoldne v ravnanstvu.

Dne 19. septembra ob 8. uri nadalje bode sprejemni izpit za tiste nanovo vstopajoče gojenke, ki s 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole.

Dne 20. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 21. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 22. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 23. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 24. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 25. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 26. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 27. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 28. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 29. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 30. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Dne 31. septembra se prične deveslo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1904.

1481 3—1

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Št. 430.

Razglas

1434 2—1

o pričetku šolskega leta 1904/5 na obeh c. kr. učiteljskih v Ljubljani.

A) Vpisovanje v c. kr. otroški vrtec kakor tudi v c. kr. deško in dekliško vadnico bo v petek, dne 16. septembra od 8. do 10. ure. Redni pouk v c. kr. otroškem vrtcu in na obeh c. kr. vadnicah se prične v soboto, dne 17. septembra ob 8. uri.

B) Gojenke, ki žele vstopiti v I. letnik c. kr. ženskega učiteljske ali pa v učni tečaj za otroške vrtnarice, naj se zglase v četrtek, dne 15. septembra med 8. in 11. uro.

Sprejemne preizkušnje se prične v petek, dne 16. septembra ob 8. uri.

C) Zglasila za I. letnik c. kr. moškega učiteljske se bodo sprejemala v sredo, dne 21. septembra od 8. do 11. ure.

Preizkušnja iz posluha bo ravno isti dan od 8. do 11. ure in od 2. do 4. ure, pismena sprejemna preizkušnja pa se prične v četrtek, dne 22. septembra ob 8. uri.

D) Dozdanji gojenci in gojenke IV. letnika na c. kr. moškem oziroma ženskem učiteljskem naj se zglase v petek, dne 16. septembra ob 10. uri, oziroma ob 11. uri, gojenci in gojenke II. in III. letnika pa v četrtek, dne 22. septembra ob 10. uri, oziroma 11. uri.

V 2., 3. in 4. razred c. kr. deške in dekliške vadnice in II., III. in IV. letnik c. kr. ženskega učiteljske se zaradi pomanjkanja prostora nihče ne more nanovo vsprejeti.

Vse natančnejše stvari se lahko poizvedo iz razglasa, ki je nabit na črni deski obeh c. kr. učiteljskih.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljske

v Ljubljani, dne 31. avgusta 1904.

Naznanilo.

Na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) se prične šolsko leto 1904/5 s slovesno službo božjo

dne 18. septembra 1904.

Na novo vstopajoči učenci se bodo vpisovali: v I. razred dne 15. septembra od 9. do 12. ure, v ostale razrede dne 16. septembra od 9. do 12. ure.

Učencem, ki se doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra dopoldne.

Natančnejša pojasnila se nahajajo v razglasilu v šolskem poslopiju.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894. I., št. 2354, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu, Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori na tukajšnji gimnaziji sprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1904.

1486 3—1